ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΣΑΡΛ ΦΟΛΕΥ

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

Κόβοντας ἀνυπόμονα δόλτες μέσα στόν ὁλοκαίνουργιο σταθμό, ὁ Πώλ Σατρί περίμενε τό τραῖνο τοῦ Παρισιοῦ. Γιά ἑκατοστή φορά, καθώς ἔβλεπε τήν κίνηση τοῦ κόσμου, ἀναρωτιόταν μόνος του. «Θά μ' ἀγαπήσει τάχα;»

Ἄν καί ἦταν τριάντα ἕξη χρόνων, ἐν τούτοις ἐλαφρό χιόνι εἶχε ἀρχίσει νά ἐπικάθεται στούς κροτάφους καί ἡ ὄψις του ἦταν φθαρμένη πρίν τῆς ὥρας ἀπ' τό κουραστικό δημοσιογραφικό του ἐπάγγελμα. Ἔρριχνε κάθε τόσο μιά ματιά στά κομψότατα ρούχα του, χαμογελοῦσε ἄφοιστα καί ψιθύριζε μηχανικά: «Ὄχι δέ θά μ' ἀγαπήσει... Εἶνε πολύ ἀργά πιά γιά νά γίνω εὐτυχής».

Συλλογιόταν τά χρόνια τῶν στερήσεών του, τούς ἀγῶνες καί τή λυσσώδη του ἐργασία γιά ν' ἀποκτήσῃ ὄνομα καί νά κάνῃ περιουσία. Εἶνε ἀλήθεια πώς τά εἶχε ἐπιτύχει καί τά δυό ὄχι τόσο ὡς δημοσιογράφος, ὅσο ὡς θεατρικός συγγραφεύς. Δύο ἔργα του εἶχαν στερεώσει τή φήμη του καί τοῦ εἶχαν δώσει ἀρκετά κέρδη. Ἡ σκέψεις αὐτές τοῦ ξανάφεραν τήν ἐλπίδα καί τό θάρρος στήν ψυχή καί ψιθύρισε σχεδόν δέβαιος γιά τήν αἴσια ἔκβαση, ἐκείνου ποῦ ποθοῦσε: «Τί διάβολο δέν ζητῶ ἐγώ καί τ' ἀδύνατα. Μιά θεατρινοῦλα εἶνε ἡ Λουσέτ Ὀμπιέ. Γιατί ἐπιτέλους νά μή μ' ἀγαπήσῃ;»

Ἐπειδή τό τραῖνο ἀργοῦσε ὁ Πώλ Σατρί διψάστηκε καί πάλι στίς ἀναμνήσεις του. Θυμήθηκε τίς συναντήσεις του μέ τήν Λουσέτ, στά παρασκήνια, στό καμαρίνι της, στή σάλλα τοῦ θεάτρου, στίς πρόβες. Ἐμπαινε, μικροκαμωμένη, γεμάτη γέλιο καί φῶς, μέ μαλλιά ὁλόξανθα, μέ μάγουλα καί μάτια φεγγοβόλα, τόσο νέα, τόσο λεπτή, μοσκοβολώντας τόσο γλυκά ἄνοιξη, ὥστε καί μόνο τό ἄγγιγμά της γεμίζε τήν ψυχή δροσιά. Βλέποντάς την τόσο ἀφελή, τόσο εὐγενικιά καί γλυκομίλητη, ἀνάμεσα στούς κοινοκόβ θεατρίνους καί στίς διεφθαρμένες θεατρίνες, ἕνας οἶκτος γι' αὐτήν ἔσφιγγε τήν καρδιά του. Ἕνα αἴσθημα ἀδελφικῆς προστασίας γεννιόταν μέσα του γιά τό ἐξαίσιο αὐτό πλάσμα. Ἀλλ' ἐνῶ τό δικό του αἴσθημα μεταβλήθηκε σιγά-σιγά σε μιάν ἐπίμονη ἀνάγκη στενώτερου δεσμοῦ μαζί της, ἡ Λουσέτ Ὀμπιέ ἐξακολουθοῦσε νά διατηρεῖ τήν ξενοιασιά της, νά ρίχνῃ γύρω της τίς ἀθῶες της ὥσαν ἐλαφίνας ματιές καί νά λαλεῖ σάν πουλάκι.

Στό τέλος ὁ Σατρί ἀπεφάσισε νά τῆς φανερώσῃ τόν ἔρωτά του, νά τῆς πεῖ ὅτι ἦταν πρόθυμος νά τήν τραβήξῃ ἀπό τό θέατρο, νά τήν παντρευτῇ καί νά τήν κάνῃ ὅσο μποροῦσε πιό εὐτυχισμένη... Γι' αὐτό καί τήν εἶχε καλέσει νά γευματίσουν μαζί στό σπίτι του...

***

Ἕνα σφύριγμα τοῦ τραῖνου τόν ἀπέσπασε ἀποτόμως ἀπό τήν ὀνειροπόλησή του. Λαχανιασμένη, φυσομανώντας σάν ζωντανό πλάσμα, σταμάτησε ἀργά μπροστά του ἡ μηχανή.

Ὁ Σατρί μ' ἕνα δυνατό χτυποκάρδι κύτταζε ὅλες τίς γυναῖκες ποῦ κατέβαιναν ἀπ' τό τραῖνο γιά νά ἰδεῖ μιά ὥρα ἀρχήτερα τήν ἀγαπημένη του Λουσέτ.

Καί νά, ἔξαφνα! πρόβαλε γελαστή-γελαστή στό παράθυρο ἑνός βαγονιοῦ. Ἐκείνος ἔτρεξε, πῆρε τό χέρι της, τό φίλησε καί εὐθύς ὡρμησε μέσα στό βαγόνι.

Ὕστερα ἀπό λίγο, οἱ δύο νέοι πιασμένοι ἀπό τό μπράτσο περπατοῦσαν κατά μῆκος ἑνός στενοῦ δρομάκου, ποῦ κατηφόριζε, ἀνάμεσα ἀπό κερασιές καί ἀμπελῶνες, πρός τόν ὁλόλαμπρο Σηκουάνα. Ἐκείνος καθώς ἔνοιωθε τό ἄρρο καί λυγερό σάν στέλεχος τρυφερό θέντρου κορμί της νά στηρίζεται ὁλόκληρο ἀπάνω του, ὅταν ὁ δρόμος γινόταν ἀνώμαλος, αἰσθανόταν ἕνα γλυκύτατο ἀπροσδιόριστο συναίσθημα δυνάμεως, σάν νά γινόταν ἑξαφνα πιό ἰσχυρός, πιό ἄντρας.

Στό μικρό ἐξοχικό του σπιτάκι, μέ τά τριφύλλια, τά γιασεμιά καί τόν κισσό, στό μικρό δροσάτο χώλλ ὅπου δέν ἔμπαινε παρά ἕνα γλυκό μόνον ὀνειρώδες φῶς, ἡ Λουσέτ πηγαινοερχόταν σάν μιά ζωντανή ἀχτίδα ἀνοιξιάτικου ἥλιου.

Τό γεῦμα ὑπῆρξε εὐθύμο καί τελείωσε πολύ γλήγορα. Ἡ Λουσέτ ἐνθουσιάστηκε ἀπό τίς θραυστότατες φράσουλες καί ἀπό τά γλυκά ποῦ τῆς εἶχε πάρει ὁ Σατρί. Ὕστερα, στόν κῆπο, καθώς τίναξε τά φιχούλα τοῦ φορέματός της στά σπουργίτια, εἶπε, χαμογελαστή καί χαϊδευτικά, μέ τό κεφάλι ἐλαφρά γερμένο:

—Ὦ Σατρί, τί καλός ποῦ θά ἤσουν ἄν μέ πήγαινες περίπατο μέ τήν βάρκα σου! Ἔχω κάτι νά σοῦ πῶ, ἔχω νά σοῦ κάνω μιά σοβαρή ἐξομολόγησῃ... καί δέ θά τολμήσω νά σοῦ τήν κάνω παρά μόνον ἐπάνω στό νερό, ἀνάμεσα σε νησιά, κάπου ποῦ νάμαστε ἐντελῶς μονάχοι, πολύ μακριά!...

Ἐκείνος δέν μπόρεσε ν' ἀπαντήσῃ, πνιγμένος ἀπό μιά βαθειά συγκίνησῃ, νοιώθοντας ὅλο τό εἶνε του νά τό συνεπαίρνῃ μιά μεγάλη πνοή ἐλπίδας.

Καί μόλις ἑτοιμάστηκε ἡ βάρκα καί ἡ Λουσέτ κάθησε ἀντίκρυ του στό τιμόνι, ἄρπαξε τά κουπιά, καί μέ μιά κίνησῃ τῶν χεριῶν δυνατή, νευρώδη, χρυσόμενη ἔσπρωξε τήν ἀνάλαφρη βάρκα πάνω στόν καθρέφτη τοῦ νεροῦ. Πέταξαν σάν δυό χελιδόνια ποῦ τά φτερά τους περνᾶνε ξυστά πάνω ἀπ' τό νερό. Σέ λίγο οἱ ὄχθες ἐχάθηκαν μές στίς ἀτιμῶδεις ἄχνες τοῦ ὁρίζοντος, καί ρρέθηκαν κάτω ἀπό τά ἀνάγερτα κλαδιά τῶν δένδρων ποῦ ἐρωτίζωναν τό νερό, ἀνάμεσα σέ νησιά, ὁλομόναχοι οἱ δυό τους, πολύ μακρυά ὅπως ἐκείνη εἶχε θελήσει.

Ἡ Λουσέτ ἔκλεισε τά μάτια της, γοητευμένη ἀπ' τήν ταχύτητα, ἀπ' τά φτερουγίσματα τῶν θαλασσοπουλιῶν, ἀπ' τ' ἀρώματα, μεθυσμένη ἀπ' τά ἀπέραντα ἔρημα νερά ποῦ τήν περίζωναν, μεθυσμένη περισσότερο ἀκόμη ἀπ' τόν ἀτέλειωτο οὐρανό ὅπου μές στό γαλάζιο του φῶς, νεροχελίδονα ἐπετοῦσαν ἐδῶ καί κεῖ. Τότε μέ ὅλη τή δύναμη τῆς ψυχῆς της καί μ' ἕνα ἀδιόρατο φρικίαμα τῶν χειλιῶν της, εἶπε:

— Αἰσθάνομαι τόν ἑαυτό μου ἐρωτευμένο... ἐρωτευμένο... ἐρωτευμένο... ἐρωτευμένο... Ἐπανελάμβανε τήν γλυκειά λέξη σάν γιά νά μεθύσῃ ἀπ' αὐτήν καί οἱ συλλαβές λές καί ἔλυωναν σ' ἕνα λιγοθυμισμένο λάγγεμα ὄχι μόνον στά χεῖλη της ἀλλά καί στά μισόκλειστα μάτια της. Τρελλός ἀπό συγκίνησῃ, ὁ Σατρί ἄφησε τά κουπιά, ἕτοιμος νά γονατίσῃ μπροστά της, ἐκεῖ μές στή βάρκα, καί νά τῆς φιλήσει τά χέρια παράφορα. Ὡς τόσο μέ μιάν ὑπόκωφη ἀπ' τήν ταραχή, μέ ὅλο τό αἷμα μαζωμένο στήν καρδιά του, τῆ ρώτησε:

— Καί μέ ποιόν εἶσαι ἐρωτευμένη, μέ ποιόν, μικρούλα μου Λουσέτ;

— Μέ τόν Τόνιο! εἶπε αὐτή συγκινημένη.

Ὁ Σατρί ἔνοιωσε τήν καρδιά του νά σταματᾶ, τό αἷμα ν' ἀνεβαίνῃ στό κεφάλι του. Τήν ἐκύτταξε ἀποσβολωμένος, μή μπορώντας νά πῇ λέξη.

Ἐκείνη, χωρίς νά προσέξῃ τήν ταραχή του συνέχισε:

— Μέ τόν Τόνιο, τόν κοκκινομάλλη, ἐκείνον ποῦ κάνει στό θέατρο τόν κόσμο νά ξεκαρδίζεται ἀπ' τά γέλια!

— Ἀ! ναί, τόν παλιάτσο, εἶπε ἀσυναίσθητα ὁ Σατρί, κλείνοντας τά μάτια γιά νά μήν ἀντιληφθεῖ τό σπαραγμό του ἡ Λουσέτ καί αἰσθανόμενος μιά κρύα χλωμάδα νά χύνεται στό πρόσωπό του.

Ἐκείνη ὅμως δέν ἔνοιωσε οὔτε τόν πόνο του οὔτε τήν περιφρόνησή του. Ξεθαρρεμένη πιά, διηγόταν στόν γηραιό τῆς φίλο, φλύαρα, ἀκατάστατα, σάν μαθήτρια ποῦ πρωταγαπιέται, διηγόταν τόν ἔρωτά της μέ τόν Τόνιο, ὁ ὁποῖος, καθώς ἔλεγε, τήν ἀγαποῦσε τρελλά.

Καί ἐνῶ ἐκείνη ἀναμασσοῦσε τήν διήγησῃ τῆς ἀπελπιστικά ἠλίθιας καί κοινῆς ἐρωτικῆς της περιπέτειας, ὁ Σατρί εἶχε ξαναδράξει τά κουπιά καί τήν ξαναφερνε πίσω, τραβώντας μέ ὅλη τή δύναμή του, νευρικά, βίαια, ἀπελπισμένα. Ἡ θεατρινοῦλα φλυαροῦσε ὁλοθέα. Καί κεῖνος, μέ τά μάτια γεμάτα θλίψη, μ' ἕνα ἀπέραντο κενό στήν ψυχή του, κύτταζε μηχανικά γύρω του, πάνω στό νερό ποῦ κυλοῦσε γλήγορο, τά ξεφυλλισμένα πέταλα, τίς φωλιές τίς περημένες ἀπ' τά ἔθνεια, τά μικρά ἔντομα μέ τ' ἀόνομα φτερά, τά λυπημένα πουλιά, ποῦ τιτιβίζαν θλιβερά στούς κλάδους, καί γιά ὅλ' αὐτά τά μελαγχολικά καί πένθιμα πράγματα αἰσθανόταν μιά ἀπέραντη συμπάθεια, σάν νά ἦταν ἡ ἴδια ἡ ψυχή του, ἡ πληγωμένη, ἡ μελαγχολική του ψυχή, ἡ ραγισμένη του καρδιά, ἡ γέρικη καρδιά του ποῦ τώρα πειά, ἐπειτα ἀπ' τήν ἀποκάλυψη τῆς Λουσέτ εἶχε σπάσει ἐντελῶς, εἶχε γίνει κομμάτια...

Ὀμπάχου, πολύ μακρυά, ὅπως ἐκείνη εἶχε θελήσει...

*

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ

Ἀπ' ὅλες τίς χαρές μου ἡ πειό βαθύτερη,
κι' ἀπ' τό γλυκύτερό μου ἀκόμα πόθο,
κάτι ποῦ μοῦ χαρίζει τόν παράδεισο,
καί κάτι ποῦ βαθειά στά σπλάχνα νοιώθω,
εἶνε νάκούω τό γέρο τόν πατέρα μου
νά λέῃ πῶς ἀγαποῦσαν οἱ παλιοί.
καί ντροπή! — πῶς ἔδωσε στή μάννα μου.
πρίν παντρευτοῦνε ἀκόμα, ἕνα φιλί!

Κ' ἐνῶ γελᾶμε γύρω μέ τή μάννα μας,
ποῦ ἀκόμα κι' ὡς τά τώρα κοκκινίζει,
στά σωθικά μου μέσα ξάφνου αἰσθάνομαι
κάτι ποῦ μέ κεντάει καί φτερουγίζει,
σάν κάποιου μακρυνοῦ πουλιοῦ κελάδημα.
ποῦ μέσ' τό δάσος νύχτα ἀντιλαλεῖ.
Μήν εἶσαι σύ, ψυχή μου, σπίθα, ποῦ ἄναψες
ἀπό τό πρῶτο ἐκεῖνο τους φιλί;

(«*Τραγούδια τοῦ σπιτιοῦ*»)

Γ. Στρατήγης